

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Közsegeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyilt-terben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Hetilap, főtekintettel e megye anyagi és szellemi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szög 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, díszbetűk s körzettel ellátott hirdetésekért tértérek szerint, minden centiméter után 3 kr. számítatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

Középosztályunk helyzete.

Nemzeti társadalmunk — köztudomás szerint — bár a határvonalak újabb korban kötöttek már oly élesen nem tűnnek szembe, valójában mégis több különböző osztályból áll.

Mindegyik osztálynak tagadhatatlanul megvannak a maga előnyei és hátrányai, jogai és terhei; de hogy akármely társadalmi osztálynak hátrányban visszább volna helyzete; melyben gondolat, érzés, tevékenység és akarat nagyobb mértékben volna a körülmények és viszonyok kényesítő hatalma által lenyűgözve, s melyben egy a felülről, mint az alólul való függés nyomozó hatása érezhetőbb volna, mint a közép osztályban, melyhez számítjuk a csupán hivatalos fizetésből élő tisztviselők egész seregét, kiknek pozitív, maradandó élelmi tőkék, biztos megélhetési anyagi alapok nincsen saját és családjuk létének fentartása végett, hanem a kik egyedül eszközre, tudományos képzettségükre, alkalmazhatóságukra, tehát tehetségük s szorgalmukra vannak utalva: azt bátran merjük tagadni.

Az ugynevezett főuri arisztokracia szükség esetén vagy családi összeköttetés, vagy fényes nagy nevének felhasználása által legtöbb esetben képes magán segíteni egy vagy másféle módon. — Az egyszerű földműves, iparos, kereskedő vagy legkisebb földbirtokos osztály, szóval az ugynevezett tősgyökeres polgári elem, háztartásában csekély igényekkel, társadalmi helyzetére nézve a legnagyobb függetlenséggel, megkeresi napi élelmét s többet nem kíván, s így politikai tekintetben is mind ama, mind ezen osztály a legszabadabb tényező gyanánt szerepelhet.

Nem így a középosztály. Ez kiművelt lelke, tudományos képzettsége, finomabb izlése és azon nemes önbecs folytán, melyet csak a felekölt szellemi munka ad: mind egyéni, mind általános tekintetben magasabb igényekre tarthatna számot; mégis ettől tehetetlensége megfosztja.

A folytonos munkakedv, az ép kedély s a test kívánatos egészségének fentartására pedig nélkülözhetetlen szükséges, hogy mind a test, mind a lélek igényei lehetőleg kielégíttessenek. S a hol ez nem lehetséges? ott beáll a lassanként a méltatlankodás s majd az önbecsület erős nyilatkozása folytán az elkeseredés; elvész a jó kedély, az eleven lélek; a munkakedv gépiességé fajul s beáll a lelki életben a minden szép, jó és iránti elfásultság, blazirtság, mely állapotnak sem táadalom, sem hasznát nem veszi.

És talán a jelen társadalmi viszonyok között legjobb volna sok tekintetben a közép osztály egyénéinek ez utóbbin kezdeni s már nevelésüknél arra ügyelni, hogy mire hivataloskodásukat megkezdik, lehetőleg elfásultak legyenek minden iránt, ami szép, jó és igaz, szóval mindaziránt, ami a lélek eledeléhez tartozik, s legyenek önzők szóban, tettben, gondolatban!! Így legalább később aztán kevésbé fognak érezni az elnyomott helyzet mind sulyosabbá váló átmeneti fázisait s legalább maguktól — mint gondolkodás és érzés nélküli fogékonytalan lényektől — minden testi és szellemi élvezetet megvonva, nehezen eleget fognának majd tehetni azon igényeknek, melyeket az első és felsőbb társadalmi réteg tőlük leendő családjuk irányában megvár!!

De sőt miért az ily középosztályu egyének családát is alkotnia? Hogy napról-napra gyarapítsa azoknak számát, kiknek sorsa felett kétségbe kell esnie? Hogy a családi gondok szaporodása által elveszítse nemcsak nappali munkakedvét, de éjjeli álmait is?!

Talán nem fog tuzásnak tetszeni ez állítás, ha a középosztály társadalmi és politikai helyzetét részletesebben festjük.

Művelt lelkek tulajdonsága, hogy bizonyos nemes ambíció, tisztességes nagyratörés, a leggyakrabban található bennök.

Nagyratörés, haladás az egyéni és családi létfenntartás eszközeinek gyarapításában: tehát az előretörésvég működési szakkörében; s nagyobb-nagyobb vágyakozás a társadalmi körök felsőbb régiói egyéni által élvezett, s ama körben rég óhajtott oázsként gyanítani vélt magasabb szellemi élvek után. E tapasztalati tény tekintetében csak igen ritkán történik kivétel.

Ha már most ezek figyelembevételével tekintetbe vesszük, hogy a középosztály anyagi ereje és phisikai ideje e nemesebb vetélyszemély kielégítését talán éppen nem, vagy csak nagyon kevésbé teszi lehetővé: állíthatjuk, hogy e nemes művelt lelkek magasabb élvek utáni vágyódásának ily gátszirtre jutása nagy mértékben lankasztja a tevékenységi ösztönt, megalázza az önbecsületet s előbb-utóbb zárkózottsághoz vezet.

E szomorító körülményhez járul még azon megalázó, fitymáló lenézés, melyet a csupán eszéből, tudományosságából és szorgalmából élő egyén iránt a legtöbb főrangú mutat és gyakorol, melyek öntudatos lényben valóban mély elkeseredést kelthetnek.

S sajátságos, hogy mégis e kör tagjai nagy megbotrányozással néznék, ha egy szellemileg művelt, de vagyontalan s pusztán hivatalból élő egyén gyermekeinek ily pályára való képzésétől elállva, egyszerű iparos vagy kereskedői pályára képeztetné gyermekét, szóval, ha közeledni akarna valóságos polgári elemhez.

Gunyos lenézés s még nagyobb megvetetté lenne az eredmény.

Pedig a hivatalos közpályára készülő egyének életük legszebb idejéből 14 — 15 évet töltenek el folytonos tanulmányozással, s ez idő alatt képeztetésükre szüleik oly összeget áldoznak, mely évenként egy helyre tételve, jelen pénz viszonyaink közt kényelmesen, minden gond nélkül 3 — 4-szer annyit hajtana be évenként, mint a mennyi adatik a köztisztviselők s a tudomány harcossai legtöbb részének annyi költsékezés, fáradsalom és küzdelem után.

Vajjon nem visszás állapot e ez? . . .

Ezenkívül a köztársadalmi s szűkebb körű megyei és városi létezés is a folytonos munkálkodás e szakadatlan gépjétől vár mindent Ugy szellemi, mint anyagi pártolást. Ő művelje, de egyszersmind pártolja is az irodalmat, tudományt és művészetet; legyen működő és szervező tagja mindenféle néven nevezhető egyeteknek; de egyszersmind ő tőle várja mindenki az anyagi áldozatok hozatalát is a legnagyobb mértékben. — Jótékony cél forog szóban? kire számítanak legjobban s kit sanyargatnak — legtöbbszőr erején felül is, — ha nem a lelkes (?) középosztályt, kihez mindenki bátran közeledhetik? . . . A gazdag főur mindezen dolgokra csak úgy szólítatják fel, ha „kegyesen méltóztatik valami csekélységgel az ügy előmozdításához járulni,“ de leggyakrabban eredmény nélkül: az egyszerű polgár pedig tudatlanságával, szegénységével takarózik: így a köztársadalmi életben minden teher a középosztály nyakában marad.

S talán valami nagy jogokat élvez ez áldozatokért? Igen! Risum teneatis amici! Szűk fizetést a mindennapi kenyérre; s függetlensége, önállósága elvesztését. Mert hogy a legtöbb hivatalnok csekély évi fizetése egy család tisztességes

fenntartására elég volna, s a tudomány és igazságszolgáltatás bajnoka a mellett kényelmes, minden anyagi gondoktól ment életet remélhetne, — továbbá hogy minden tekintetben — társadalmi, úgy, mint politikai kérdéseknél — független véleménynyilvánítási s cselekvési szabadsága volna: azt senki sem fogja állítani.

Munka a sorsa és nélkülözés a jutalma a társadalom óriási terheit viselő legtöbb napszamos becsületes szorgalmának! S az állam legkevésbé sem igyekszik vállain a terheket könnyíteni. Súlyos adót fizet a hivatalnok s e teher még növelkedik az által, hogy fizetése is bélyeges nyugtáakra adatik ki, a mi által a különben sem nagy jövedelem még csekélyebbre olvasztatik le.

Csodálkozunk kell, hogy e különös tünémeny eddig még tudomásunk szerint senkinek sem tűnt sem a népképviselők, sem az érdeklettek közül szemébe.

Hát, midőn a gazdálkodó ember szorgalma eredményét a vásáron eladja; az üzér pénzt üzletébe fekteti, s a nyereséget zsebre rakja a napszamos kézi munkája napi bérét kikapja: szerepel-e itt bélyeges nyugta? s csak a szellemi munka jutalmát kell-e kétszeresen megadóztatni, s e részben az államaak abból, mit legnagyobb részben a közadókbaól ő szolgáltat ki egyik kezével egy jó részt azonnal visszavenni? . . .!

Igaz, hogy az egész fizetési nyugta bélyeg havonként nagy összegre nem rug de több év mulva nagy összegre nő s a segényebb hivatalnok azzát is fedezhetné egy vagy más szükségét; s legfőbb dolog előttünk az, hogy e terhet méltánytalannak találjuk.

Igyekezék a kormány lehetőleg a középosztály nyomozó helyzetén mielőbb enyhíteni, melynek egy csekély részét tenné as említett teher eltörlése is. Igyekezék továbbá a munkát, időnként rendkívülileg is jutalmazni. Mai időben a valódi érdem ritkán vétetik tekintetbe, hanem egyéb melléktétektől függ a haladás, az emelkedés, a boldogulás mérve. Szakítani kell a multtal s a társadalom minden osztályában az igazi méltányosság mértékeit kell alkalmazni, ezen jelmonddal: „a munka a legnagyobb érdem!“ A mi igaz is, mert már a költő megmondá:

Hass, alkoss gyarapíts, s a haza fényre derül!

Levélezés.

Gálszécs, februárhóban 1876

— A „Zemplén” szerkesztőjéhez —

E hó 12-én tartott meg Gálszécsen ez idén a 2-ik mükedvelői előadás, mely e hó 5-ére volt ugyan hirdelve, de Deák Ferencz nagy hazánkfia elhalálása alkalmából tartott országos gyász miatt mostanáig elhalasztatott.

A gálszécsi fiatalság — mert hiszen mondanom sem kell, hogy az itteni állandó mükedvelői társulat ebből alakult össze — a hosszú farsaugot úgy vélte legszebben megünnepelni, hogy a maga mulatsága mellett a szegényekről sem felejtkezett meg, kiknek bizonyára nincs módjuk mulatni, s kiknek a mai adó-executiós világban mentül ritkábban jut osztályrészükül a szenvedő jószív adta fillérekkel az inség és nyomor keserű könnyüit letörölhetni.

Ezt tartva szem előtt, előadását jótékonycéllra, első sorban árván maradt szegények javára, másodsorban pedig az itteni tüzoltó-egylet alapítókéjének gyarapítására rendezte.

Az előadás igen jól sikerült, s e sorok írója a szép számmal összegyűlt közönség szemeiből különbség nélkül tetszést és meglegedést vélt kiolvasni

Ugy látszik, hogy a közönség már az előbbi meg még az az előtti alkalmakkor meggyőződött arról, hogy a gálszécsi mükedvelői előadások jól

szoktak sikerülni, legalább a közönség szép száma — mint említettem — megválogatottsága — mely nem csak kis vidéki városunknak, de bármily más nagyobb szabásúnak is díszül szolgálndna, ezt mutatja.

Az először színre került „Sziget a szárazon“ egy felvonásos eredeti magyar vígjáték személyei közül kiválóan Császár Terézia k. a. (Melanie szerepében), Valkó Nándor (Kurucz Boldizsár) és ifj. Stuller Antal (János huszár) urak említendők, kiknek úgy jó alakításuk, mint szerepeikbeni otthoniasságuk, által a jó sikerből legnagyobb rész jutott a szobaleánynak, a kis Julcsának tetszeni akaró János huszár különösen pattanós és csattanós mondókaival egynehányzor igen jóízűen megnevetette a közönséget. Legzajosabb volt azonban a tapsvihár akkor, midőn Boldizsár ur, a valódi magyar földes ur ehez illő naivitással és természetességgel elkacagta magát afölött, hogy az előtte állatorvosi álcában jelentkező uri ember — kit ő valószínűleg egy jó falusi gazda szenvedélyével ismertetett meg majorbeli szép marha állományával — voltaképpen nem állatorvos, hanem mérnök.

A 2-ik darab a „Chassé-Croissée“ szintén egy felvonásos francia vígjáték volt, melynek előadásánál első sorban Császár Boriska k. a. (Clementine fiatal özvegy) bizonyította be helyes fölfogás, gyakorlott és tapintatos játékaival azt, hogy a különben kevésbé sikamló, s látszólag kevés effectussal dicsekvő szindarabokat is lehet élvezetessé tenni anélkül, hogy az ember profissionatus színészne lenne, csak akarat kell hozzá.

Szintén jól játszott Nemessányi Emma k. a. (E. iz szerepében), nézetem játékaát illetőleg csak abban a kevésben tér el az övétől, hogy a később szerelmessé lett urnót (Elizt) kissé komolyabbnak, ábrándosabbnak szerettem volna látni, ellentétben a növedéből kikerült tapasztalatlan leánykával, kinek pajzán, könnyed s naív szerepét oly jól adta.

Nem kevésbé érdemes szereplő volt ifj. Császár Pál ur, ki hasonnevű (Pál) szerepében könnyedséget, fesztelenséget, szóval színpadi routinet tanusított.

Nagy Ignéc urra, illetőleg Danghars parisi nagykereskedőre az a szerény megjegyzésem van, miszerint nem föltehető, hogy egy ily kiterjedt üzlettel és nagy forgalmi tőkével rendelkező egyéniségnek adóhatráleakai lennének, de tán nem is igen vágyik a mi parlamenti kormányzúlte adórendszereinkkel való megismerkedésre s ennek közvetlen folyományaként az áldott (?) magyar adóvégrehajtókra sem, s azt hiszem, hogy nagy speculans léttére nem igen fogja célszerűnek találni Párisból Szentes városába homokot, Szegedre pedig paprikát szállítani. Kár tehát nevezett műkedvelő urnak ilyes s hasonló improvisációkat szerepébe szóni, mik csak is az előadás hátrányára vannak, gyakran alkalmazva pedig a közönséget is megbotránkoztatják.

Végül a legnagyobb elismerés s köszönet Földessy József rendező s igazgató urat illeti, kinek érdeme voltaképpen, hogy Gálszécsen ujjolag műkedvelői előadás alakult, mely az ő tapintatos, áldozatkész, fáradságot nem ismerő vezetése mellett több hosszú téli estvést elfelejtethetlenné tesz, itt a határszéli vidékeken édes magyar nyelvünk terjesztését — mire oly nagy szükségünk van — előmozdítja, anyagilag pedig jövedelmekkéjével hol egyik, hol másik jótékony egyesület alapítójához járul.

EGY NÉZŐ.

István februárhóban 1876.

— A „Zemplén“ szerkesztőjéhez. —

Tekintetes szerkesztő ur!

Mintegy két hóval ezelőtt Istváncsra egy veszett kutya tévedt, s végig marakodva a falun,

TÁRCZA.

Barátom emlékiratai.

Ekkor halt el atyám. A vagyontalan megfosztatott egyetlen támkövétől, s e naptól kelle az árvaság száraz kenyere tengődnöm.

Kedvem volt a papi pályához; — de hogyan érjem el az oda vezető ösvényt? ... nappalom éjjellé változék, az éji mécs elvételék előlem, s én a világ sötétségében botorkáltam. — Jajveszéltem, sirtam, segédkarok után kiáltottam; ... de nem volt ki hallani, az árva könyüket letörölni, segédkarát nyújtani akarta volna!

Pályát szakítottam, s a képezdében vétetem föl magam.

Balsors gyermeke valék, szerencsétlen csilagzat alatt születtem, avagy az emlék valának azok, melyeket szoptam?! Kora részek edzék lelkesemet; — én türtem, s a csapások morája nem von erőt rajtam!

Mi vigasztalt? — fogja ön tolem kérdeni? — Felettem egyszerű!

A remény! Édesen simult karjaimba, a végzetkönyv titkos lapjait tárta ki előtem, hol

természetes következményként a nyavalya átragadt s vagy két hétig folytonosan volt a községben s egy-egy veszett eb, miről ugyan a lakosságnak, s talán az előjáráságnak is tudomása volt, de azért békén hagyták a veszélyes állatokat izgágáskodni, mert hiszen azt eddig csak némely kósza asszony s egy pár oskolás gyermek szoknyája sinlette meg, míg végre is az 560 lélekszámból álló községben engemet ért a nem várt megtiszteltetés, hogy egy veszett eb — épen midőn lakom pitvarából kiléptem — rám rohant s nem elég illedelmes bravourral négy jelentékeny sebet mart lábamon, s hogy ehébi ügyességét nem gyakorolta rajtam még tovább, egyedül lélekjelenlétemnek köszönhetem, mert hősöm vér folytairól ítélve, megtudtam, hányadán vagyok — s egy ugrással a pitvarban teremve kiszoritottam a kérélhetetlen udvarlót. — Ily eseteknél bár látjuk a valót egész borzasztóságában, még is az isteni szikra, a reménynek egy kicsinyke fénye szívünkhez fér, s szeretünk nem hinni. Első teendőm volt a harmadik szomszédnál megtudni valójában veszett állapotban van-e kutyája? A válasz röviden igenlő volt, s midőn a kérdezősködés okát megtudta, oly mulatságosnak tűnt föl ez az egész a kamasz előtt, hogy raja magát elnevette; igazolásául annyit hozván föl, hogy már két nap óta leskelődik kutyájára — s ez elég! Egy községben — a nélkül, hogy a lakosságot, vagy legalább a szomszédokat a veszélyről kiertesitenék hagyják rohanni vakon, dühében a veszett állatot azt tartva, hogy aki látja térjen ki előle,

Hat év óta Istváncson lakva, e népet a vesztély idején szokatlan közönyösnek ismertem meg: mit a napirendenlővő tüzesetek alkalmával volt szerencsétlenségem annyiszor tapasztalhatni, mert a 54 házszámból álló község egy évben 18 illetélen illuminációban részeltetett, mintha rajtok akarna egész terjedelmében be teljesedni Hippocrates mondata: „Quae medicamenta non sanant, ferrum sanat, quae ferrum non sanat, ignis sanat.“ — de végre még azt a tapasztalást is kellett merítenem, hogy e nép nemcsak a veszélyben közönyös, de hálátlan és érzéketlen is.

A dologra térve, ha nőtlen vagyok s ily vesztély lep meg, rögtön, bíraskodnék önmagam felett s legjobb gyógyszernek tartanám a „Kugel und blei“ t, de egy atya, kinek 3 gyermeke, családja van, így nem gondolkozhatik. Itt segélyt kellett keresni, orvosi-segélyt gyorsan, mulhatatlanul: azonnal menesztettem is egy küldönczöt a faluba szekerest keresni, utána egy másikat s még egy harmadikat házról-házra, készpénzzel kérve, csaknem könyörögve, de az a nép, aki az alább kifejtetteknek nékem a köszönetnél többel tartozott, érzéketlen maradt a veszély idején, s én már az Isten végzését véltem látni benne, mert nem volt mód kaphatni szekeret. Utóbb a helybeli lelkész megparancsolta a bírónak, hogy rendeljen számomra szekeret, azonban nem használt sem erély, sem föllépés, — itt boldogulni nem lehetett. Az est beállt, a veszély nőttön nőtt — nem volt egyéb hátra, mint gyalog menni Terebesre az orvoshoz, de megint egy gyalog embert, egy kalauzt nem lehetett keríteni az egész községben, s ez mind abban a községben történt és én velem, a mely községnek harmadfél éven át kenyér adója voltam, a szó teljes értelmében pedig, mert minden igás és gyalog munkálatokat, csak e község lakosai által végeztetem a vasuton, — elég igaztalanul mellőzve a szomszéd falubelieket, — hogy az eladósodott lakosság keressen valamit és enyhítse baját. Továbbá a téli kolera időn, midőn minden más vasuti munkálatok beszüntetettek, 80 munkást megtartottam, hogy a jégverés és buza rozsdá miatt inséggel küzdő népnek keresete legyen. Mindazért

kedves jövő t találtam bejegyezve nevem pergamentjén.

Éledni kezdtem!
Soká tartott-e ez élelet?
Nem!

A gyöngye léleknek oly hathatós táp vala ez, de a nyomor, az inség mindenütt nyomában! Pálya nemtörtől a legkedvezetlenebb körülményekbe helyeztetem, kedélyem a viszályoktól levert naponta, s az előbbi vizsgálat is kerülte nyomor átkozta sorsomat!

Szívemre nehezédék a végnélküli életkeserőség, s testemre a fájdalom! — Nem volt kinek elpanaszolni nyomorult helyzetemet; nem volt, ki résztvevő karjaira méltatta volna a szegény árvát; — nem volt, ki ételt adott volna az éhezőnek, italt a szomjuzó betegnek!

Bátyám — a festész — látogata meg, felsegített pár forinttal, s felüdültem betegségemből. Szegény házi-gazdánál nem hiányzott az akarat, de igen a tehetség, rajtam segíteni, az istenadta napszámból éldegélt.

Vas türelemmel szenvedtem a sors zsarnok csapásait; azt kelle hinenem, hogy átok nehezül minden órára.

Irtam pap bátyámnak, de ő válasza sem méltatott! segélyt esdék fűtől-fától, de hasztalan: a rokon szívet az idegenség és megvetés jégburka

az 1873-ik tavasz nyomorthozó volt vidékünkön; a szegénység mindkét kézzel osztogatta csapásait s a legszükségesebbek zalogba vadoroltak. Ily körülmények közt közelgett a husvét ünnepe, hogy tehát a szegény népnek pászkája legyen, egy te-rebsi bálban részlet fizetésre eszközöltem ki számukra lisztet, s husra való előlegül adtam, — nemkülönben a nyári kolera időn pénzemen ves-deszkát adogáltam a szegényebb sorsu halottak koporsóira, a tehetetlenül maradt családokat segitettem pénzzel. Pesti gyógytárakból hozott drága gyógyszereket s nap-nap mellett levest stb. osztogattam a betegeknek. Végre költségesen napszámokkal ápolattam, családalan beteget s az elhagyatott halottaknak nemcsak eltemettetéséről gondoskodtam, de önrubáimba öltöztettem, s a vég-szolgálat tevőket elláttam itallal, étellel. Ezek azonban oly emberbaráti kötelmek, miket nyilvánosság elé csupán az érdemes község lakossága által irányomban, — fennebb körülírt magaviselete ellensúlyozásául hoztam föl és pedig azért a nyilvánosság terén, hogyha e kitételeim túlzottak vagy nem igazak lennének, a lakosság czáföljön meg és mondjon ellent ha igaztalanul állítom, miként a községben nincsen egyetlen egy ház ki nem véve a cserepes, zsindeles házakat sem, melynek lakói irányában olykor kisebb, nagyobb szivességet ne követtem volna el. A pénzeli kiségités dolga pedig kiváltságképen az enyém volt: nállam mindig, mindenki íkészkamat nélküli kölcsönt talált, megemlítve, hogy egykoron 17 lakost az adóexecutiótól váltottam meg 257 frtomért, a mely pénzemet többé soha sem láttam együtt, sőt legutóbb — tagadhatatlanul — önköltségesen menetettem meg 22 lakosnak vagyonát egy kötvény hamisító ellenében, a mely jó szivűseimnek áldozata is lettem, több helyt elvesztvén kikölcsönözöttem, — a tönkre jutásnak pedig oly könnyű útja van ilyen nép közt, a hol soha senki egy fil-lyéni jóval sem viszonozta szives készségemet, sőt egyetlen egyszer veszélyben, léve a fenn körülírottakként viszonoztattak irányukban tanusított jó tettem.

Plinius mondja: A hála a jó tettet kellemesebbé, a hálátlanság fényesebbé teszi. Én azt tartom a hála a jótettek folytatására ösztönöz bennünket, a hálátlanság megköti kezeinket.

Különben e nép önmaga irányában sem emberségesebb. Eldöglött kutyáit s mindennemű rothadt, büzhödt hulladékot a községet végig szelő árokba dobálja, minek következtésül semmiféle iárvány sem kerüli meg a községet s bizonynyal itt ma is több beteget számítunk, mint más aránylagos községben, mert tudtommal az egészség és közrend fenntartására, valamint az életvesztélyes tárgyak lábelől eltevése, kijavítására egy cseppecske gond sem fordítatik; így ismerék a községben oly gazdátlan kutakat, melyek korláttal nem lévén ellátva a földdel egyenlők, egy ily gyarló korláttal ellátott kutba, február 6-án a község érdemes kántora vizet huzván megbizczcent, s beleesvén életelenül huzatott ki, 6 apró kiskoru árvát s özvegyet hagyva maga után, Megjegyzendő, hogy e kutból az iskolás gyermekek is merítenek vizet, minek következtében a gyászest meg is ujulhat ha csak intézkedés nem fog tétetni a korlát kijavítására, ami nálunk oly nehezen megyen, mert e nép nagyon érti a hallgatást szolgabirája ellenében, aki különben erélyes ember lévén nagyon rá tudna a gyöngéjére tapintani.

Kitünő tisztelettel vagyok

HEGYI S. GYULA

föd, s az emberiség hallérzékei első szavam által dugáltának be, a dohbartyák megszüntek rezgeni, inség panaszos jajjaim a légben hangzottak el, s a változatos szelek szárnycsattogva vivék tova. Hitem növénye ingadozott, reményem sajkáját összetiporva látam képzetem habzó tengerén, a szeretett magva kiveszett szivemből, helyette, a gyűlölség redősiroma nyíllott aszott talaján, mely midőn meghozá mákforma tövises gyümölcsét, magvait a vihar morája hordta szét és vetette el. Szétekinték a környezetre; ... mindenütt a gyűlölség redősiroma viritott a köszivűség homokjában. — Ösmertem e növényt a természetrajzból, — most uj ösmertre tanított a tapasztalás ez a gyűlölség vala; gyűlöltem az összes emberiséget, s önmagamat első sorban!

Ösmerem Cröesust, Polycrates boldogságát, Themistokles nagyságát; — óh!.. remegve néztem Sardanapal fényes asztalait, — de a szivekben Pháraókat találtam, kik nem ösmerik a bölcsesség kövének harmadik momentumát. A kegyességet elűzte a gyönyör, élvezet, a szánalmat, jó szándékot a makaczság, a felebaráti szeretet eloltotta a kéj öröme.

Midőn a tanfolyam utolsó évét végeztem, találtam egy szívet, baráti karokat, melyek a kétségbeesés sötét örvényéből kisegítettek; — nem

Mag-
lénnek a
szendőber
sokra be
tatjuk, s
nevezett
nagy füle

Hog-
természet
ségtelen.
énekes m
pali csatt
zatossága
nagsága
mily éke
rágnak az
nek, de a
nevezett
ország n
faj csakis
gyelorszá
rül meg
tagsága
lényire e
előbb ér
ják fel
háloikkal
kat jeler

A
március
kapván
röl, Kass
asztán eg
a páratla
faju füle
ben szit
littatnak
1/3 része
és ezen
csak átv
előtte n
rendü é
tárgyai.
után huz

E
tilalom e
ujuló te
vidámító

H

K
dráma-
szintárs
s műkö
türende
elsőren
Gyula,
elsőren
elsőren
Brezna
Ilka, ka
apa, k
operett
és lyra

anyagil
szavaiv
körökb
hetett

S
élelem
bizalma

drága
lomra.
a nem
totta,
midőn
férfi ke
talán e
relmet,
retett

I
azon t
egy sz
lan bi
elmémb
vissza
rek a
retetév
hallgat
pásztor

Kassa 1 1/2 1876.

— A „Zemplén” szerkesztőjéhez. —

Magyarországnak, de különösen felső Zemplénnek a madár világból egy értékes kincse veszendőben van, melynek értéke a külföld előtt sokra becsültetik és mi figyelmünkre sem méltatjuk, sőt azt kipusztítani engedjük. Ez az úgynevezett Fekete fülemüle (Silvia hortensis) és a nagy fülemüle (Silvia philomela, sproszter.)

Hogy a fülemülék, mint rovar pusztítók a természet háztartásában felette hasznosak, az kétségtelen. E két fülemüle faj ezenkívül valamennyi énekes madár közt legszebben énekel; éjjeli napali csattogások, dallamaiknak harmonikus változatossága, az előbbeni barnás tollazata, utóbbi nagysága által a többtől megkülönböztethető, s a mily ékessége a kertnek, mezőnek a virág, a virágnak az illat, olyan az elődöknek, a cserjéknek, de a kerteknek is a fülemüle éneke. Az úgynevezett veres vagy is magyar fülemüle, Magyarország minden vidékén fészkel, de az említett két faj csakis Sztropkó és Krasznibrod vidékén, Lengyelország határszélén tenyészik. April 20-ika körül megérkeznek vándor utjokról, az idő viszonylagos és a ragadozó madarak által már is felnyire megapaszta, és mert a hímek 8 nappal előbb érkeznek meg, a madarászok ez időt használják fel a fogdosásra, Csebinye vidékén várva hálóikkal és csapdáikkal, az éjjeli énekléssel magokat jelentő him fülemüléket.

A pesti, bécsi megrendelések már február márczius havakban történnek, s a madarászok megkapván az előleget — april közepe táján Eperjesről, Kassáról, Pestről, felső Zemplénbe utaznak, aztán egész Lengyelorszáig barangolnak, fogdosva a páratlan énekest, a tavaszt hirdető fentebbi két faj fülemülét, — honnan aztán nagy mennyiségben szitákban, behintve a friss hangya tojást, szállítatnak Pest és Bécsfelé. Szállítás alkalmával majd 1/3 része elvész, ugyan annyi pedig a fogságban és ezen pusztítás következménye az, hogy nálunk csak átvonuláskor látható egy kettő, holott annak előtte mindenütt fészkeltek, mint most a második rendű énekes veres fülemülék, melyek nem árucikk tárgyai. A fülemülék augusztus 15-én, tehát költés után huznak fiaikkal lefelé egész Himalajáig.

E pusztítást meg kell akadályozni. A szigorú tilalom első övszer volna, hogy ezen hasznos az ujjuló természetben gyönyörködő emberiséget felvidámító madarak kinepusztításának.

PÁLMAJ,
mérnök.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A központ és megyéből.

Krecsányi Ignác színigazgató jól szervezett dráma-, vígjáték-, népszimni- és operette-fixum-szintársulatával márcziushó 2-án érkezik városunkba, s működését 4-én fogja megkezdeni. A társulat beüresedő névsora következő: Aranyossy-Mán Jolán, elsőrendű drámai és vígjátéki szende; Aranyossy Gyula, elsőrendű bonvivant és jellem; Ács Irma, elsőrendű drámai és vígjátéki szende; Breznay Géza, elsőrendű jellemkomikus, operette-buffó és apa; Breznayné-Balogh Amália, elsőrendű anya; Bereczky Ilka, kardalok és segédszínész; Dálnoky Kárpát, apa, komikus; Dálnokyné-Váczy Vilma, társalgási és operette segédénekes; Dezső Ödön, elsőrendű hős és lírai szerelmes; Faeborné Jaczkó Mart, kardal-

anyagilag bár, de bizalommal, a bizalom arany szavaival. Befolyás a társadalomban és magán körökben csekély volt, de annyit mégis kieszközölhetett javamra, hogy magán órákat adhattam.

Sorsom más fordulatot von. Ruházattal és élelemmel elláttam magam, s azonfelül volt egy bizalmas szív, melyhez bármi iránt fordulhattam.

„Önben találtam bizalmamat özpontosítva, drága barátom, önben nemtörre, önben örangyalomra. Többször olvastam, miszerint Amor istene a nemtörre és örangyalu hatalmakat a nők szívébe oltotta, hogy csak a női szív lehet ezek egyike, midőn határtalan szerelmével megajándékozza a férfi kebelét, azon kebelét, mely első szerelmében talán csatlakozott, — én nem ösmerem a szerelmet, nem a szeretetet, mert nem volt, ki szeretett volna.”

De akkor kezdtem ösmerni, akkor jönni azon tudomásra, hogy Isten a szeretetből is adott egy szikrát az emberi kebelbe, midőn ön határtalan bizalmával megajándékozza. — Ön oszlatá el elmémbe a sötét kételyeket; az ön barátsága ad vissza reményem kormánylapját; míg az emberek a világ busított, megvetett, — ön baráti szeretetével tárta előm a boldogság édenét. — Ki ne hallgatna az örangyal szózatára?... A bethlehemi pásztorok az angyali kar szózatára borulnak térdre,

nok és segédszínész; Ferenczy Alajos, intrikus és segédszerelmes; Fábri Gyula, társalgási színész és operette segédénekes; Halász Kálmán, kardalok és segédszínész; Jankovics Károly, sugó; Kiss Ferencz, elsőrendű operette- és népszimniénekes; Kiss Mihály, kardalok és segédszínész; Klár József, karnagy; Komlósy József, kardalok és segédszínész; Krecsányiné-Kiss Veron, elsőrendű operette- és népszimniénekes; Krecsányi Ignác, igazgató és színész; Munkácsy Gyula, kardalok és segédszínész; Papp Laura, másodszende és kardalok; Rónaszéky Gusztáv, bonvivant és operetteénekes; Szentéy Vilma, elsőrendű operette- és népszimniénekes; Székely Emma, kardalok és segédszínész; Ujj Ferencz, kardalok és segédszínész; Váry János, festő, díszmester és segédszínész. E névsor sejtetünk engedi, miszerint oly szintársulatot kapunk, min régen fordult meg Sátoralja-Ujhelyben. Az igazgató a legújabb színirodalom minden ágának termékeit adja a legnagyobb változatosságban. A bérletet az előadások megkezdése után egy héttel nyitja meg, amit csak helyeslhetünk, mert a közönség ez idő alatt meggyőződhetik, vajjon megérdemli-e a társulat a pártfogást. Megjegyezzük még, miszerint — újabb körülmények folytán — az Aranyossy-pár a társulat többi tagjaival egyidejűleg a városunkba. E jól szervezett s mindenütt pártfogást, szeretetet kivívott testületet előre is ajánljuk a közönség figyelmébe.

Kimutatás. A gálszécsi műkedvelők jan. 10-én rendezett előadásának pénzületi eredménye: jövedelem belépti díjakból 123 frt 60 kr. Felülfizetések: nsgos Matavovszky János ur 1 frt. Bodnár János ur 1 frt. Malcher Ágoston ur 1 frt 20 kr. Lochosinszky N. ur 40 kr. Spilka Zsigmond ur 1 frt. Závorda János ur 1 frt. Goezer Vitus ur 40 kr. Több ismeretlen 3 frt 10 kr. összesen 132 frt 70 kr. kiadás 99 frt 77 kr. Tiszta jövedelem 32 frt 93 kr. — A február 12-én rendezett előadásból bejött: beléptidíjakból 103 frt 20 kr. felülfizetett: Ft. Fodor Sándor ur 2 frt, összesen 105 frt 20 kr., kiadás 38 frt 98 kr. Tiszta jövedelem 66 frt 22 kr. — A január 10-iki tiszta jövedelem 32 frt 93 kr. és a február 12-iki tiszta jövedelem 66 frt 22 kr., összesen 99 frt 15 kr. azaz kilencvenkilenc forint és tizenöt kr. osztr. ért. a helybeli tüztöltő-egylet pénztárának adatott által. — Valkó Nándor, egyleti titkár.

Meghívás. A király-helmeczi róm. kath. és helvét iskolák javára K.-Helmecen a „Rigóhoz” címzett vendéglőben folyó évi február 28-án tartandó táncvizgalomra. A rendezőség. Belépti-jege személyenként 1 frt. o. é. Adakozások Pál Lajos király-helmeczi ügyvéd urhoz kéretnek küldetni, melyek valamint a felülfizetések kszszónttel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdrte 8 órakor.

Közelebb jeleztük, miszerint városunkban a lopás mesteriséget sűrűn gyakorolják. Ez elsősorú erkölcsi súlyos jelenséget most még azzal toldhatjuk meg, hogy már az olasz brávók módjára oroszva bicskálnak is. Így szurtak meg egy uri embert vasárnap éjjel a fő-és O-hid utca sarkán, amint egymagában haza felé ment. Az orgyilkos valószínűleg másnak szánta a döfést s csakis a koromsótnak lámpátlan éj volt oka, hogy az, egy oly egyéniségnek jutott, aki békés természeténél fogva ilyen malapropos-ra éppen nem számított. A szurás tollkással történt, s hogy az illetőre nagyobb veszélyt nem hozott, részint a vastagabb téli öltöny, részint azon szerencsés körülménynek tulajdonítható, hogy a tollkés hegye a bordát érvén, irányból felcsiklott. Kíváncsiak vagyunk: vajon történt-e valami nyomozás e tárgyban; miután nyg tudjuk, hogy ez éjjel bál volt s közvetlen e merényletet megelőzőleg, az O-Kaszinó előtt — mesterlegények között —

azon jászol előtt, hol a világ megváltója nyugovék. Ön kiegyengeté az aggodalom redőit, ön távolítá el agyamból a reményvesztés alkotta rémképeket, vissza varázsolta árva lelket nyugalmát, szenvedéseimre reá vonta a feledés fátyolát.

„A multa nem gondoltam, a jövő iránt megvoltam nyugtatva. — Mi gyógyszer, mi varázs gyógyszer tevő e nagy változást?”

„Az ön bizalma, határtalan részvéte, s baráti szívéből eredt közlékenysége!”

Ne vegye hizelgő, de őszinte szavaknak, miket mondtam. De meghálálhatom-e azon fölaldozást, mit éretem baráti szeretete többiben gyakorolt?... Soha!”

„Fogadja baráti jobbjomat hálám jeléül; ön Aristidesi igazsággal ajándékozott meg a hatalmak urától, — kikhez én naponta forró imát küldök és kérem, fizesse helyettem ezer boldogsággal vissza önnek irányomban tett jószívűségét és engedje Mathusalem korát elérnie, hogy becses tanácsával engem és sok hozzám hasonló árvát istápoljon!”

Ezeket névnapján mondtam, hogy a kegyelet adóját legalább részben leróvjam; ő azonban Pylades és Orestest említette, s kijelenté, hogy miként Philemont hűség köte Baucishez, úgy hűség és szeretet örökjék barátságunk felett! — Meg-

verekedés történt. — A gyilkos a tény elkövetése után szaladásnak vette útját s elég raffinirt volt „tüzet” kiabálni, hogy szaladása indokolva legyen.

Ujhelyi könyvpiacz. Legújabbban megjelentek és Lövy Adolf könykereskedésében kaphatók: Deák Ferencz adomák, ára 1 frt 20 kr. Deák Ferencz pestvárosi árvaház által kiadott sikerült arcképe ára csinos gyászkeretben 3 frt. Magyar kereskedelmi törvény, miniszteri rendeletekkel kiegészített kiadás, ára diszkótésben 1 frt. 20 kr. Jókay Mór. Az élet komédiásai. Regény 7 kötet, ára 7 frt. — Körösy Antal. Földrajzi előismeretek összekötve rövid „szülőföld ismével” és „magország földrajzával”, ára 40 kr. Törvénycikk a közös hadserereg, hadtengerészet és a m. kir. honvédség egyéniségeinek katonai ellátásáról, ára 50 kr. 1875-ik évi Adótörvények II-ik füzet ára 30 kr. Otthon. Szépirodalmi és ismeretterjesztő havi közlöny 1876. február ára 70 kr. Az ember egy gép. Körzédekü embertani s életbölcselemi értekezés. De la Mettrie ut n átdolgozta dr. Krieger Mór, ára 40 kr. Közügyeinkről az alkotmányos korszak első tíz éves ciklusa végén Irta Farkas Ödön, ára 80 kr.

Az országos törvények és rendeletek hivatalos kiadásainak kizárólagos kiadványi jogát a miniszterelnök, mint belügyminiszter folyó évi január 1-től kezdve több évre szerződésileg a „Pesti könyvnyomda részvénytársulat”-ra (hold-utca 4. sz.) ruházta. A megjelenendő hivatalos kiadások terjesztési és eladási kezelését a nevezett kiadó Zilahy Sámuel budapesti könyvárusnak (váci-utca 9. sz.) adta át. Mint az erre vonatkozó, a törvényhatóságokhoz és a közönséghez intézett körlevélből értesülünk: mátol kezdve csak azon törvény- és rendelet-kiadások tekintendők, továbbá hivatalosoknak, melyek a miniszterium kezeleiben szerkeszteni és revidálni és a borítékos a fentemlített czégek neveit hordják, ellenben minden más magánkiadások, melyeknek borítéka — angy czimlapjain „A hivatalos kiadás hű lenyomása”, „Hiteles kiadás”, vagy más hasonló értelmű kifejezések fordulnának elő, mint jogellenes, a tulajdonjogot sértő utánnomások be fognak tiltatni és megsemmisíttetni. Megrendelések a hivatalos kiadás törvényekre és reneletekre a „Pesti könyvnyomda részvénytársulat”-hoz, mint kiadóhoz vagy Zilahy Sámuel könyvárushoz Budapestben (váci-utca 9. sz.) mint főbizományoshoz intézhetők.

Üzlet.

Piacz	Buza	Rozs	Készlet	Árpa	Zab	Tengeri	Kása	Burgonya
S.-a.-Ujhely frt.	4.60	3.40	—	2.60	1.65	2.60	—	—
Kassa . . .	3.60	2.60	2.80	1.80	1.50	1.80	4.—	1.50
Eperjes . . .	4.—	3.—	—	2.60	1.90	2.50	—	1.20
Igló	5.40	3.80	—	2.50	2.—	3.20	7.20	—
Ungvár . . .	4.—	3.—	3.25	1.70	1.45	2.20	5.—	1.—
Miskolcz . .	4.—	3.—	3.20	2.—	1.50	1.90	4.—	—
Nyiregyháza	3.75	2.90	—	1.75	1.70	1.80	1.60	—

Bécsi börze.

— Távirati értesítés. —

	Feb. 22.	Feb. 23.
Metalliques 5%	69.—	69.—
Nemzeti kölcsön 5%	73.80	73.80
1860. kölcsön . . .	112.80	112.80
Bankrészvény . . .	912.—	912.—
Hitelrészvény . . .	188.70	188.70
London	114.30	114.30
Ezüst	104.—	104.—
Arany	5.40	5.40
Napoleonondor . . .	9.18	9.18
100 márk	56.25	56.25

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMEK.

nyugvék a sorsban, s feszült állhatatossággal, vártam ama nagy napot, melyen a szigorlatot letehessem, s a tanképességet elnyerjem — hisz az állhatatosságban, a határozottságban van lángész, erő és varázs — mondja Fichte — szerintem erények, az erények legnagyobbjai ezek.

Szerettem a zenét, szabad időmet annak gyakorlatával töltöttem, mert tudtam, hogy csak a művészet egyedüli rugója a munka aemesbitésének.

Napok multak, — elközelge az idő és én elnyertem tanképességet.

Határtalan öröm szállott meg keblemet mert a keserű fájdalom éjjelére, édes öröm nappala ébredt második tizedem égboltozatára; nap, hold, csillagot örömsugarakkal kacsintgattak felém, a szívárvány boldogságom édenének kulcsát adta kezembe. — Boldog voltam, mert a szegénynek csekély öröm édent alkot. — Eltem a szürkület korát, mert a sötétségből a világosságra léptem, — de mielőtt a reggelt elértem volna, mielőtt a hajnal leánya eleresztette volna szeretett kedvesét a napot, hogy egemre világítson, ragyogó fényt befelhözte egy tornyusuló vihar.

(Folytatása következik.)

Kassa 1876.

— A „Zemplén” szerkesztőjéhez. —

Magyarországnak, de különösen felső Zemplénnek a madár világból egy értékes kincse veszendőben van, melynek értéke a külföld előtt sokra becsültetik és mi figyelmünkre sem méltatjuk, sőt azt kipusztítani engedjük. Ez az úgynevezett Fekete fülemüle (*Silvia hortensis*) és a nagy fülemüle (*Silvia philomela*, sproszter.)

Hogy a fülemülék, mint rovar pusztítók a természet háztartásában felette hasznosak, az kétségtelen. E két fülemüle faj ezenkívül valamennyi énekes madár közt legszebben énekel; éjjeli napali csattogások, dallamaiknak harmonikus változatossága, az előbbeni barnás tollazata, utóbbi nagysága által a többtől megkülönböztethető, s a mily ékessége a kertnek, mezőnek a virág, a virágnak az illat, olyan az előerdőknek, a cserjéknek, de a kerteknek is a fülemüle éneke. Az úgynevezett veres vagy is magyar fülemüle, Magyarországon minden vidéken fészkel, de az említett két faj csakis Szatmár és Krasznbrod vidékén, Lengyelország határszélén tenyészik. April 20-ika körül megérkeznek vándor utjokról, az idő viszonyosságára és a ragadozó madarak által már is féltélre megapasztva, és mert a hímek 8 nappal előbb érkeznek meg, a madarászok ez időt használják fel a fogdosásra. Csebinye vidékén várva hálóikkal és csapdáikkal, az éjjeli énekléssel magokat jelentő fülemüléket.

A pesti, bécsi megrendelések már február márczius havakban történnek, s a madarászok megkapván az előleget — april közepe táján Eperjéről, Kassáról, Pestről, felső Zemplénbe utaznak, aztán egész Lengyelországig barangolnak, fogdosva a páratlan énekest, a tavaszt hirdető fentebbi két fajú fülemülét, — honnan aztán nagy mennyiségben szitákban, behintve a friss hangya tojást, szállítatnak Pest és Bécs felé. Szállítás alkalmával majd 1/3 része elvész, ugyan annyi pedig a fogságban és ezen pusztítás következménye az, hogy nálunk csak átvonuláskor látható egy kettő, holott annak előtte mindentűt fészkeltek, mint most a második rendű énekű veres fülemülék, melyek nem árucikk tárgyai. A fülemülék augusztus 15-én, tehát költés után huznak fiaikkal lefelé egész Himalajáig.

E pusztítást meg kell akadályozni. A szigorú tilalom első övszer volna, hogy ezen hasznos az újjuló természetben gyönyörködő emberiséget felvidámító madarak kinepusztítsanak.

PÁLMAY,
mérnök.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

A központ és megyéből.

Krecsányi Ignác színigazgató jól szervezett dráma-, vígjáték-, népszínmű- és operette-fixum-szintársulatával márczius 2-án érkezik városunkba, s működését 4-én fogja megkezdeni. A társulat beüresedés névsora következő: Aranyossy-Mán Jolán, elsőrendű drámai és vígjátéki szende; Aranyossy Gyula, elsőrendű bonvivant és jellem; Ács Irma, elsőrendű drámai és vígjátéki szende; Breznay Géza, elsőrendű jellemkomikus, operette-buffó és apa; Breznayné-Balogh Amália, elsőrendű anya; Bereczky Ilka, kardaloknok és segédszínész; Dálnoky Kárpát, apa, komikus; Dálnokyné-Váczy Vilma, társalgási és operette segédénekés; Dezső Ödön, elsőrendű hős és lírai szerelmes; Faeborné Jaczkó Mart, kardal-

anyagilag bár, de bizalommal, a bizalom arany szavaival. Befolyás a társadalomban és magán körökben csekély volt, de annyit mégis kieszközölhetett javamra, hogy magán órákat adhattam.

Sorsom más fordulatot von. Ruházattal és élelemmel elláttam magam, s azonfelül volt egy bizalmas szív, melyhez bármi iránt fordulhattam.

„Önben találtam bizalmamat összpontosítva, drága barátom, önben nemtömré, önben örangyalomra. Többször olvastam, miszerint Amor istene a nemtői és örangyali hatalmakat a nők szívébe oltotta, hogy csak a női szív lehet ezek egyike, midőn határtalan szerelmével megajándékozza a férfi kebelét, azon kebelét, mely első szerelmében talán csatlakozott, — én nem ösmerem a szerelmet, nem a szeretetet, mert nem volt, ki szeretett volna.”

De akkor kezdtem ösmerni, akkor jönni azon tudomásra, hogy Isten a szeretetből is adott egy szikrát az emberi kebelbe, midőn ön határtalan bizalmával megajándékozza. — Ön oszlatá el elmémről a sötét kételyeket; az ön barátsága ad vissza reményem kormánylapját; míg az embernek a világ busított, megvetett, — ön baráti szeretetével tárta elém a boldogság édenét. — Ki ne hallgatna az örangyal szózatára? ... A bethlehem-i pásztorok az anyagi kar szózatára borulnak térdre,

noknok és segédszínész; Ferenczy Alajos, intrikus és segédszerelmes; Fábri Gyula, társalgási színész és operette segédénekés; Halász Kálmán, kardaloknok és segédszínész; Jankovics Károly, sugó; Kiss Ferencz, elsőrendű operette- és népszínműénekés; Kiss Mihály, kardaloknok és segédszínész; Klár József, karnagy; Komlóssy József, kardaloknok és segédszínész; Krecsányiné-Kiss Veron, elsőrendű operette- és népszínműénekés; Krecsányi Ignác, igazgató és színész; Munkácsy Gyula, kardaloknok és segédszínész; Papp Laura, másodszenye és kardaloknok; Rónaszéky Gusztáv, bonvivant és operetteénekés; Szentesy Vilma, elsőrendű operette- és népszínműénekés; Székely Emma, kardaloknok és segédszínész; Ujj Ferencz, kardaloknok és segédszínész; Váry János, festő, díszmester és segédszínész. E névsor sejtetnünk engedli, miszerint oly szüntársulatot kapunk, min régen fordult meg Sátoralja-Ujhelyben. Az igazgató a legújabb színirodalom minden ágának termékét adhatja a legnagyobb változatosságban. A bérletet az előadások megkezdése után egy héttel nyitja meg, amit csak helyeselhetünk. mert a közönség ez idő alatt meggyőződhetik, vajjon megérdemli-e a társulat a pártfogást. Megjegyezzük még, miszerint — újabb körülmények folytán — az Aranyossy-pár a társulat többi tagjaival egyidejűleg ő városunkba. E jól szervezett s mindenütt pártfogást, szeretettel kivívott testületet előre is ajánljuk a közönség figyelmébe.

Kimutatás. A gálszécsi műkedvelők jan. 10-én rendezett előadásának pénzületi eredménye: jövedelem belépti díjakból 123 frt 60 kr. Felülfizetések: nsos Matavovszky János ur 1 frt. Bodnár János ur 1 frt. Malcher Agoston ur 1 frt 20 kr. Lochosinszky N. ur 40 kr. Spilka Zsigmond ur 1 frt. Závorda János ur 1 frt. Goezer Vitus ur 40 kr. Több ismeretlen 3 frt 10 kr. összesen 132 frt 70 kr. kiadás 99 frt 77 kr. Tiszta jövedelem 32 frt 93 kr. — A február 12-én rendezett előadásból bejött: beléptidíjakból 103 frt 20 kr. felülfizetett: Ft. Fodor Sándor ur 2 frt, összesen 105 frt 20 kr., kiadás 38 frt 98 kr. Tiszta jövedelem 66 frt. 22 kr. — A január 10-iki tiszta jövedelem 32 frt 93 kr. és a február 12-iki tiszta jövedelem 66 frt 22 kr., összesen 99 frt 15 kr. azaz kilencvenkilenc forint és tizenöt kr. osztr. ért. a helybeli tűzoltó-egylet pénztárának adatott által. — Valkó Nándor, egyleti titkár.

Meghívás. A király-helmeczi róm. kath. és helvét iskolák javára K.-Helmeczen a „Rigóhoz” címzett vendéglőben folyó évi február 28-án tartandó táncvizalomra. A rendezőség. Beléptijegy személyenként 1 frt. o. é Adakozások Pál Lajos király-helmeczi ügyvéd urhoz kéretnek küldetni, melyek valamint a felülfizetések kszszónttel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdte 8 órakor.

Közelebb jeleztük, miszerint városunkban a lopás mesteriségét sürrien gyakorolják. Ez elszomorító erkölcsi súlyos jelenséget most még azzal toldhatjuk meg, hogy már az olasz brávók módjára oroszva bicskálnak is. Így szurtak meg egy uri embert vasárnap éjjel a fő-és O-hid utca sarkán, amint egymagában haza felé ment, Az orgyilkos valószínűleg másnak szánta a döfést s csakis a koromsötét lámpátlan éj volt oka, hogy az, egy oly egyéniségnek jutott, aki békés természeténél fogva ilyen malpropoz-ra éppan nem számított. A szurás tollkással történt, s hogy az illetőre nagyobb veszélyt nem hozott, részint a vastagabb téli öltöny, részint azon szerencsés körülménynek tulajdonítható, hogy a tollkés hegye a bordát érven, irányából felcsiklott. Kiváncsiak vagyunk: vajlon történt-e valami nyomozás e tárgyban; miután nyg tudjuk, hogy ez éjjel bál volt s közvetlen e merényletet megelőzőleg, az O-Kaszinó előtt — mesterlegények között —

azon jászol előtt, hol a világ megváltója nyugovék. Ön kiegyengeté az aggodalom redőit, ön távolítá el agyamból a reményvesztés alkotta rémképeket, vissza varázsolta árva lelkem nyugalmát, szenvedéseimre reá vonta a feledés fátyolát.

„A multra nem gondoltam, a jövő iránt megváltam nyugtatva. — Mi gyógyszer, mi varázs gyógyszer tevő e nagy változást?”

„Az ön bizalma, határtalan részvéte, s baráti szívéből erredt közlékenysége!”

Ne vegye hízegő, de őszinte szavaknak, miket mondtam. De meghálálhatom-e azon föllalozást, mit érettem baráti szeretete többizben gyakorolt?... Soha!”

„Fogadja baráti jobbjomat hálám jeléül; ön Aristidesi igazsággal ajándékozott meg a hatalmak urától, — kikhez én naponta forró imát küldök és kérem, fizesse helyettem ezer boldogsággal vissza önnek irányomban tett jószívűségét és engedje Mathusalem korát elérnie, hogy becses tanácsával engem és sok hozzám hasonló árvát istápoljon!”

Ezeket névnapján mondtam, hogy a kegyelet adóját legalább részben leróvjam; ő azonban Pylades és Orestest említette, s kijelenté, hogy miként Philemont hűség köté Baucishez, ugy hűség és szeretet örkődjék barátságunk felett! — Meg-

verekedés történt. — A gyilkos a tény elkövetése után szaladásnak vette útját s elég raffinirt volt „tüzet” kiabálni, hogy szaladása indokolva legyen.

Ujhelyi könyvpiacz. Legújabbban megjelentek és Lövy Adolf könykereskedésében kaphatók: Deák Ferencz adomák, ára 1 frt 20 kr. Deák Ferencz pestvárosi árvaház által kiadott sikerült arczképe ára csinos gyászkeretben 3 frt. Magyar kereskedelmi törvény, miniszteri rendeletekkel kiegészített kiadás, ára díszkötésben 1 frt. 20 kr. Jókay Mór. Az élet komédiásai. Regény 7 kötet. ára 7 frt. — Körösy Antal. Földrajzi előismeretek összekötve rövid „szülőföld ismével” és „magyarság földrajzával”, ára 40 kr. Törvényczikk a közös hadserereg egyéniségeinek katonai ellátásáról, ára 50 kr. 1875-ik évi Adótörvények II-ik füzet ára 30 kr. Otthon. Szépirodalmi és ismeretterjesztő havi közlöny 1876. február ára 70 kr. Az ember egy gép. Körzérdekű embertani s életbölcseleti értekezés. De la Mettrie ut n átdolgozta dr. Krieger Mór, ára 40 kr. Közügyeinkről az alkotmányos korszak első tíz éves ciklusa végén Irta Farkas Ödön, ára 80 kr.

Az országos törvények és rendeletek hivatalos kiadásainak kizárólagos kiadványi jogát a miniszterelnök, mint belügyminiszter folyó évi január 1-től kezdve több évre szerződésileg a „Pesti könyvnyomda részvénytársulat”-ra (hold-utca 4. sz.) ruházta. A megjelenendő hivatalos kiadások terjesztési és eladási kezelését a nevezett kiadó Zilahy Sámuel budapesti könyvárusnak (váci-utca 9. sz.) adta át. Mint az erre vonatkozó, a törvényhatóságokhoz és a közönséghez intézett körlevélből értesülünk: mátol kezdve csak azon törvény- és rendelet-kiadások tekintendők, továbbá hivatalosoknak, melyek a minisztérium kezeleiben szerkeszteni és revidálhatnak és a borítékos a fentemlített cégek neveit hordják, ellenben minden más magánkiadások, melyeknek borítéka — angy czimlapjain „A hivatalos kiadás hű lenyomása”, „Hiteles kiadás”, vagy más hasonló értelmű kifejezések fordulnának elő, mint jogellenes, a tulajdonjogot sértő utánnyomások be fognak tiltatni és megsemmisíttetni. Megrendelések a hivatalos kiadású törvényekre és rendeletekre a „Pesti könyvnyomda részvénytársulat”-hoz, mint kiadóhoz vagy Zilahy Sámuel könyvárushoz Budapestben (váci-utca 9. sz.) mint főbizományoshoz intézhetők.

Ü z l e t.

P i a c z	Buza	Rozs	Készlet	Árpa	Zab	Tengeri	Kása	Burgonya
S.-a.-Ujhely frt.	4.60	3.40	—	2.60	1.65	2.60	—	—
Kassa	3.60	2.60	2.80	1.80	1.50	1.80	4.10	1.50
Eperjes	4.10	3.10	—	2.60	1.90	2.50	—	1.20
Igló	5.40	3.80	—	2.50	2.10	3.20	7.20	—
Ungvár	4.10	3.10	3.25	1.70	1.45	2.20	5.10	—
Miskolcz	4.10	3.10	3.20	2.10	1.50	1.90	4.10	—
Nyiregyháza	3.75	2.90	—	1.75	1.70	1.80	1.60	—

B é c s i b ö r z e.

— Távirati értesítés. —

	Feb. 22.	Feb. 23.
Metalliques 5%	69.—	69.—
Nemzeti kölcsön 5%	73.80	73.80
1860. kölcsön	112.80	112.80
Bankrészvény	912.—	912.—
Hitelrészvény	188.70	188.70
London	114.30	114.30
Ezüst	104.—	104.—
Arany	5.40	5.40
Napoleonkor	9.18	9.18
100 márk	56.25	56.25

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMEÉR.

nyugvék a sorsban, s feszült állhatatossággal, vártam ama nagy napot, melyen a szigorlatot letehessem, s a tanképességet elnyerjem — hisz az állhatatosságban, a határozottságban van lángész, erő és varázs — mondja Fichte — szerintem erények, az erények legragyogóbbjai ezek.

Szerettem a zenét, szabad időmet annak gyakorlatával töltöttem, mert tudtam, hogy csak a művészet egyedüli rugója a munka nemesbítésének.

Napok multak. — elközelge az idő és én elnyertem tanképességet.

Határtalan öröm szállott meg keblemet mert a keserű fájdalom éjjelére, édes öröm nappala ébredt második tizedem égboltozatára; nap, hold, csillagot örömsugarakkal kacintgattak felém, a szívárvány boldogságom édenének kulcsát adta kezembe. — Boldog voltam, mert a szegénynek csekély öröm édent alkot. — Eltem a szürkület korát, mert a sötétségből a világszóra léptem. — de mielőtt a reggelt elértem volna, mielőtt a hajnal lényá eleresztette volna szeretett kedvesét a napot, hogy egemre világítson, ragyogó fényét befelhözze egy tornyusuló vihar.

(Folytatása következik.)

Alólírottak van szerencséje a n. é. közönség nyilvános tudomására hozni, miszerint az
ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG
ügynökségét

elválta, s mint ilyen a legjobban ajánlja magát biztosítások eszközlése, valamint mindennemű biztosítási ügyek elintézésére.

Ezen az 1838-ik évben alapított biztosító társaság biztosít tűz ellen, nevezetesen: **Gyárok, Lak- és Gazdasági épületeket**, az azokban létező felkelhetőekkel együtt, mint: **Gépek, butorok, terménytári készletek** stb. ugy továbbá egész **marha-állományokat, utban levő áru-szállítványokat**, különböző balesetek ellenébe, melynek **vizen** ugymint **szárazon** kitéve vannak. — Biztosít **jédkár** ellen, valamint eszközöl **élet és járadék** biztosításokat.

Az alap- és díjszabályzatok ugyszintén biztosítási ajánlatok alólírottánál díjtalanul kaphatók ahol szirtén minden felvilágosítások a legkészségesebben nyujtatnak.

DEUTSCH JÓZSEF utóda,
ügynöksége.

Ugyanott kapható mindenféle fűszer-, gyarmat- és festékcikk legjutányosabb áron.

Árak 1/2 kilo vagy egy vámfont.

Cukor legfinomabb	— frt 25 kr.	Pergelt kávé Ceylon	— frt 88 kr.
" finom	— " 24 "	Rizs	10—12—14 — " 15 "
Kávé Jamaika	— " 96 "	Gyöngykása	8—16—18 — " 20 "
" Cuba	— " 88 "	" " örlött	12 — " 16 "
" Ceylon	— " 80 "	Buza dara	12 — " 14 "
" gyöngy legfinomabb	1 " — "	Liszt 7—8—9—10—11—12—13	— " 14 "
" " középfinom	— " 96 "	Só örlött	— " 6 "
" " finom	— " 92 "	Gyertya apolló 6 és 8-as	— " 56 "
Pergelt kávé gyöngy legfinomabb	1 " 20 "	Mandola legfinomabb	— " 60 "
" " Jamaika	1 " 10 "	Mazsola	— " 40 "

ugyszintén mindenféle Rum, Thea, sajtok stb.

116. szám.
1875. Hagy,

Árverési hirdetés.

Dercsényi Kálmán homonnai királyi közjegyző részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a homonnai kir. járásbíró-ságnak 3319/1875. p. sz. alatt kelt megbízása folytán mult 1875. évi október 23-án a fentebbi szám alatt — néhai Kutka Károly homonnai örökgyó — letárgyalt hagyatéki ügyében létrejött osztály egyezség, és a zempléni megyei árvaszéknak 6296/1875. szám alatt kelt jóváhagyó határozata folytán ezen hagyatéki vagyonhoz tartozó és a homonnai 347-ik számú telekjegyzőkönyvben foglalt 3500 frtra becsült helybeli és lakház valamint következő értékpapírok és követelés; u. m.

1-ször. A s.-a.-ujhelyi népbank 696. számú részvénye.
2-ször. A s.-a.-ujhelyi első téglá- és cserépgyár 35. sz. részvénye.

3-szor. A zempléni megyei kereskedelmi, ipar- termény- és hitelbank 97. és 107. számú részvényei.

4-szer. Groszer János homonnai lakos 100 frtról szólló zálogjogilag biztosított kötelezvénye, — Homonnán alólírt kir. közjegyző hivatalos irodájában folyó 1876. évi márcziushó 6-ik napján, mint első árverési határnapon és szükség esetén folyó 1876. évi áprilishó 3-ik napján mint második határnapon mindkét alkalommal délutáni 2 óraker tartandó nyilvános árverésen lesz eladandó, mely árverésről a venni szándékozók azon figyelemzetés mellett értesítettek, hogy az árverési feltételek szerint

I. Az ingatlanokra nézve:
1-ször. A kikiáltási ár a 3500 frtban megállapított bírói becsár leend.

2-szor. Ha az 1-ső árverés alkalmával a fentebbi kikiáltási ár elérhető nem lenne a 2-ik árverésen becsáron alól is elfognak adntni.

3-szor. Az árverésben részt venni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási becsár 10%-tőlíjt készpénzban vagy teljesítelű értékpapírokbán bánatpénzzel letenni.

4-szer. A legtöbbet ígérő vevő kötelezetik:
a) bánatpénzt az árveréstől számított 14 napok alatt — ha azt neáalan értékpapírokbán tette volna le — készpénzzel kicsérélni, és azt a vételár egyharmada részeig kiegészíteni;
b) a vételi ár második, harmad részét az árverés napjától számított egy fél év alatt; — és
c) a vételár utolsó harmadrészt ugyanazon határnaptól számított egy év alatt a végrendeleti végrehajtók kezébe a fizetetlen összeg 8 % kamataival együtt pontosan lefizetni.

A fentebb megállapított fizetési határnapok mulasztááa esetében felmarad az örökösöknek azon joga, hogy a bánatpénznek megtartásán felül a vevő veszélyére és költségére ezen ingatlanok felett egy újabb árverést tarthassanak.

d) A vételi ár teljes lefizetésének igazolása mellett szabadságában álland a vevőnek a fentebb érintett ingatlanokat saját költségén tulajdonjogilag nevére bekebelezethetni.

II. Az értékpapírok és követelések kikiáltási ára, azok bírói becsárában állapittatik meg; becsáron alól az első árverésen el nem adatnak. Vételi árak az árverés alkalmával fizetendő le.

Kelt Homonnán, 1876. február 3-án.
Dercsényi Kálmán,
kir. közjegyző.

1—3
42. k. n. sz.
1876.

Árverési hirdetés.

Alólírt bírósági végrehajtó a ptr. 438-ik §-a értelmében ezennel köztudomásul hozza: hogy miután Ringelban-Doktor Emilia hagyatékaéhoz tartozó a sátoralja-ujhelyi 1822. sz. telekjegyzőkönyvben 686. és 687. hr. sz. a felvett 7000 frt becsár. tékü belsőség és házra, — továbbá a sátoralja-ujhelyi 1821. sz. tjkönyvben 3—5—15. sor- és 1—2 sorszámok alatt felvett 1810 frt. becsárékü külsőségekre a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mintelekkönyvi hatóságnak 5640/75. t. k. számú végzésével eirendelt árverés az első f. 1876. év februárhó 4-ik napjára kitűzött határnapon vevők hiánya miatt eredménytelen maradt; annál fogva a f. é. márcziushó 4-ik napjának d. e. 9 órájára a kir. törvényszék telekkönyvi hivatalába kitűzött második árverési határnap megtartatni, s azon az árverés tárgyát képező vagyon az alólírtán megtekinthető feltételek mellett a legtöbbet ígérő vevőnek becsáron alól is leütteni fog.

Mely árverésre a venni szándékozók azzal hivatnak meg: hogy minden árverés által bánatpénzzel a becsár 10 %-ja teendő le. Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1876. évi február 6-án.

Ujfalussi Endre,
bírósi végrehajtó.

1—2

Árverési hirdetés.

S.-a.-Ujhely város képviselőtestülete által közhírré tétetik, hogy a kövezeti vám szedési jog e folyó 1876-ik évi márcziushó 15-én délután 3 óraker a kellő bánatpénz letétele mellett árverés útján a városház tanács termében haszonbérő fog adatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1876. február 17-én.

STULLER ANTAL,
város főbírája.

1—2

Első m. gács-országi vasut.

Pályázati hirdetés.

A nagy-mihályi pályafentartási hivatalná üresedésbe jött két pályari állomásra pályázat nyittatik; ez állomással összekötött illetmények 240 frt. fizetés, szabad lakás és egyenruha.

Főkellék ez állomás elnyerésére a magyar és esetleg tót nyelv ismerete. A próbaképeni gyakorlat legfőllebb hat hónapig tart, mely idő alala fizetés napbérként számittatik fel. Vizsgálattétel a pályafentartási és jelzési utasításból kívánattik.

A pályázati kérvények 1876. február 1-ső napjától számittandó 4 hét alatt nyujtandók be az első magyar-gácsországi vasut igazgatóságához Bécsben.

Bécs, 1876. évi januárhó 20-án.

3—3. **AZ IGAZGATÓSÁG.**

2. javított kiadás.

Legközelebb jelent meg a híres, maga nemében egyetlen könyvnek második, tetemesen javított és bővített kiadása:

„ÖNSEGÉLY”

ezimnel, a nemzörések minden betegségei számára hü és megbízható tanácsadó.

Dr. ERNSZT L. hasonszenvi orvosól.

Ezen könyv okulás és segítséget nyujt mindazoknak kik ifjabb korukban titkos bünt vagy mértékellen kicsapongást fizek és ennek következtében beteges gyöngöseségben

vagy szétúllt idegzetben szenvednek, vagy annak közel beállástól fenyegettetnek.

Azok is, kik idősült bujakorban, hórhaikokban, bujakoros köszvényben, húgycsőszűkületben szenvednek, vagy kiknek teste túlságos higanvadagok által gyöngítettett, teljes kigyógyulás. találándnak

Nevelők, lelkesek és általában emberbarátok, kik a fiatalság javát szívükön hordják, jól tessik ha ezen könyv tartalmával megismerkednek.

Ezen híres könyv, mely nagyobb világosság kedvéért bonczani ábrákkal van ellátva, minden könyvkereskedésben kapható, de pósta útján nálam is megrendelhetik. Ára 2 frt. 1195

Dr. Ernszt L., hasonszenvi orvos.
Pesten, kétsas-utca 24-ik szám.

2. javított kiadás.

S.-a.-Ujhely, a „Zemplén” könyvnyomdája.

672.
1876.

Hirdetés.

A s.-a.-ujhelyi kir. e. f. törvényszék részéről, az 1874. évi XXXV. t. cz. 15 §-a értelmében ezennel közhírré tétetik miszerint Kovács József kir. közjegyző Tokajban a fő utcán Sárosy házban, folyó 1876. évi januárhó 31-ik napján irodáját megnyitotta.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 1876. évi januárhó 31-én tartott üléséből.

ÉVVA ANDRÁS, MAUKS ELEMÉR,
kir. tszéki elnök. kir. tszéki jegyző.

Zempléni megye Vehécz helységében, annak 1-ső számú tjkvében bejegyzett: **Varannó m. város** mellett fekvő, egy 150 holdas birtok, az ahoz tartozó lakház, gazdasági épületek és erdő résszel együtt, valamint 3 varannói Népbanki részvény szabadkézből eladó, a fennebbi birtok eladási feltételei, nem különben a részvények árára nézve tudakozódni lehet **Fülöp Károly** h. ügyvédnél Kassán. (Főutca 64 sz. I. emel.) 3—3

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi népbank mint Takarékpénztár 1876-ik márcziushó 5-én délutáni 3 óraker, Sátoralja-Ujhelyben saját házában tartandó **6-ik évi közgyűlésére.**

- Tárgyai:
- a) évi jelentés az üzlet évi eredményéről;
 - b) zárszámla és évi mérleg megállapítása;
 - c) számvizsgálók választása;
 - d) osztalék megállapítása;
 - e) bíráló bizottság választása;
 - f) a leendő indittványok feletti határozás.

Kelt S.-a.-Ujhely febr. 1-ső 1876.

3—3 **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Hirdetés.

A sáros-pataki bortermesztők egyesületének közgyűlése folyó év márczius 5-én délután 3 óraker lesz, Sáros-patakon a városházánál, melyre a részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgy: **Az egyesület feloszlása.**

Sáros-patak, 1876. februárhó 14.

2—2 **AZ IGAZGATÓSÁG.**